

3.1. Първи модел

ЦЕЛ

Избягване на сегрегацията чрез съвместно обучение на ромски деца от сегрегирани квартали и български деца още от подготвителната група на задължителната предучилищна подготовка, подготвителен клас или най-късно от първи училищен клас.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Този модел е подходящ и се препоръчва за онези населени места, в които ромите живеят в компактни квартали, но в съседство до тях на разстояние не повече от 2 до 3 км има достатъчно учебни заведения, които биха поели ролята на приемни, особено за децата в детската градина и началното училище. Едновременно с това градският транспорт не създава проблеми, а съобразява своята организация с необходимостта от навременно придвижване на децата и техните придружители до учебните заведения и обратно.

При създаване на необходимата организация и добро сътрудничество между община, учебни заведения, транспортни фирми, родителски комитети и нестопански организации се създава възможност за изпълнение на модела във всеки по-голям град в България, в който са налице компактен ромски квартал и обособено ромско училище в него.

Този модел може да се приложи и с ромски деца, които завършват подготвителен клас в хомогенен състав. За предпочитане е обаче тези класове да се откриват в приемните училища.

ОПИСАНИЕ

Създават се условия, при които ромските деца, постъпващи в задължителната подготвителна група, да се обучават заедно с неромски деца в предучилищни учебни заведения, подготвителен клас или най-късно от първи училищен клас извън ромския квартал. Най-оптималният вариант е смесването да започне от подготвителната група. Децата продължават образованието си в училища, които също са извън ромския квартал. За да няма преливане на ученици българчета към други училища, в които няма ромчета, е необходимо всички учебни заведения в едно населено място да приемат ромски деца. Желателното съотношение за смесването им по групи и класове е 30-35% ромски и 65-70% неромски деца.

Ромското училище продължава да функционира до завършването на определената в него образователна степен и на последния постъпил випуск, след което прекратява съществуването си.

За да не се нарушават правата на децата роми, които имат желание да се учат заедно с българчета, но вече са постъпили в ромското училище, е необходимо да се стимулират в тази насока. Желанието на родителите да преместват децата си от ромското в смесените училища трябва да се поощрява. Поощряват се и усилията на тези деца роми, които сами търсят пътища да общуват с деца от мнозинството, и обратно, като се намерят най-правилните форми за това чрез подходящи извънкласни и извънучилищни дейности.

ОСНОВАНИЕ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА МОДЕЛА

Известно е, че колкото децата са по-малки, толкова по-малко те са обременени с негативни стереотипи. Това предполага добра база за бърза и безпроблемна взаимна социализация в процеса на учене и играене в детската градина и началното училище.